

Nipaatsumik assigiinngisitaarneq

Allattoq Lene Therkildsen

Julie Edel Hardenberg-ip aqqa nunat assigiinngitsut akornanni ilisimaneqarlualersimavoq. Maannarpiaq suliai Nordatlantens Bryggemi aamma Charlottenborgimi takuneqarsinnaapput, kiisalu atuagaq saqqummersitaa saqqummersitsineralu Katuami takuneqarsinnaallutik.

„Oqaaseq tulluusimaarneq nuannarisuunngilara – tasami oqaatsip taassuma allanit pitsaanerusutut misigisimaneq ersersittarpaa“, Julie Edel Hardenberg, nunatsinni nunanilu allani eqqumiitsuliaminik nuannarinnittorpasuaqarneranik tulluusimaassalluni tunngavissaqarlualuartoq taama oqarpoq. Kisianni aalajangersimavoq nuannaarnini ilumoortoq matoorniarnagu, misigisimavormi eqqumiitsuliami nuannarineqarnerat aamma nammineq isummani amerlasuunut annguttarnerannut tamanna ersiutissaasoq.

Nipaatsumik assigiinngisitaarneq atuakkamut assilisanik kusanaqisunik assiliartaqartumut taaguuttaavoq taallirpalaartoq, taannalu qanittukkut atuakkiorfik milik publishing aqutugalugu saqqummersippaa – aammalu amerlassuseq Kalaallit Nunaanni kulturip ilisarnaatigaa Juliep atuagaq nunatsinni sumiiffinnit assigiinngitsorpassuarnit 200-t sinnerlugit assitaqartoq aqutugalugu ersareqisumik takutipppaa.

Kalaalivik pillugu isiginnaagassiaq

Suliap taassuma ukiut arlerlugit sivilissuseqarsimasup, aammalu nunatsinni assilivilerluni angalasarnepassuarnik nassaqarsimasup aallartinnera pillugu Julie ima oqaluttuarpoq:

„Nunami allami ilinniartuunerma nalaani Kalaallit Nunaata kalaallillu qanoq ittuunerinik naatsorsuutiginnittunik assigiinngitsunik naapitaqartarpunga – amerlasooriarlungalu 'nutaaliaanera' pissu-tigalugu inunnik

pakatsisitsisarpunga, inuimmi tamakku naatsorsuutigisarpaat kulturimik ilisarititsinnaasumik, kulturikkut kingornussaminut tamatumalu nassatarisaanut qanilaarluni inuuneqartumik naapitsissallutik.

Aap, tassalu aallaqqaammut naatsorsuutigineqartut naammassiniarlugit kalaallit pinnerasaasiaannik Great Greenlandillu tunisassiaanik atuisorujussuuvunga – nag-gataagulli kalaallip Juliep ipitikkiartulerpaanga, misigisimalerpungalu Juliep nammineq inuttut kinaassusia tamariartulersoq...

Taamaariarmat kulturitta suuneranik nammineq isumarput soqutigileriartulerpara, aammalu politikerinukku Kalaallit Nunaat qanoq ittoq avammut nittarsaakkusukkaat.

Kalaallit Nunaat pisortatigoortumik avammut ilisaritineqassatillugu suli piniartutut kultureqarneq aallaavigineqartarpoq, assersuutigalugu Kalaallit Nunaata kujataani savaatilittut inuuneq qaqutigunnaq nittarsaanneqartarpoq. Inuiaqatigiit mikisunnguulluta 55.000-iinnaagaluarluta inooriaatsigut assigiinngitsorpassuupput, kulturip ataatsip iluani kulturit assigiinngitsorpassuullutik – tamannalu Nipaatsumik assigiinngisitaarneq aqutugalugu takutikkusuppara“.

Ammaneq akaarinninnerlu

Julie Kalaallit Nunaanni kinaassutsip kulturillu, politikikkut inuiattullu eqqortumik inuuneqarnerup oqallisigineqarnerani ingerlaavartumi kulturikkut assigiinngisutsit nunap siunissami ineriartor-nissaanut akornutaa-natik nukittussutaanerit ersarinnerutillugu aallaaviginiarlugu aalajangersimavoq.

„Angalasarninni inuppassuit naatsorsuutigisannik akaarinninnerusumik ammanerusumillu pissusillit naapittarsimavakka. Suliara pillugu nassuiaaninni suliama kalaallit kultureqarneranni assigiinngissutsinik assigiinngisitaarnernillu takutitserusunninnut tunngasuunera oqaatigigaangakku, amerlasuut oqartarput paqumigisatut oqallisineqartanngitsunik saqqummiussinalernera oqiliallaatigalugu – taamalu pigaangamik sorlaqarfitik qanoq assigiinngitsinersut pillugu oqaluttuapallattarput.

Tamaani kulturereput Europami killermiut isiginneriaasiannit ima sunnigaasimatigaaq, allaat inooriaatsitsinnut sunniuteqarsimalluni, tamatumalu nassuerutiginnissaanut piffissanngorpoq – aammalu timip kingornussai isigeriarutsigik kalaallit kulturiannik sunnigaasimannngitsumik oqalunneq, imaluunniit 'kalaaliviup' suuneranik nassui-aaniarsarineq isumaqanngillat.

Inuttut tunngavigisagut ineriartorteqqissagutsit ullumikut pigisagut aallaavigisariaqarpagut, taakkulu ineriartorteqqittariaqarpagut, siullitta naleqassui qiviallaavallaarnagit aallerfigeqattaartuaannarnagillu“, Julie isumaqarpoq.

Kiinaq assigiinngitsorpasuarunik paasineqarsinnaasoq

Eqqumiitsuliornerup oqaluttuarisaanerani ilisimatoq Iben Salto Kalaallit Nunaanni peroriartorsimavoq, taasumalu atuagaq soqutiginaatilerujussuarmik aallaqqaasersimavaa, Julie Hardenberg eqqumiitsulioriaasialu pilugu paasinninnissamut tunngaviliisumik. Inerniliivoq:

„*Nipaatumik assigiinngisitaarneq* arlalitsigut Juliep suli-aanit maannamut ammanersavoq. Naak sammisaq 'taamaallaat' Kalaallit Nunaannut killeqaraluortoq, apeq-

qutit tassungaannaq killeqanngillat. Akerlianilli. Suliat nunasiaareernerup kingorna oqallinnermut nunarsuarmini eqqumiitsuliornermi inuunermit sunniuteqartumut ilanngutitinneqarsinnaapput, aamma paasineqarsinnaapput pissaanermik ilusiliinermut, inuiaat allatut pissusillit alutornarsaatitut isigisaanerannik pilersitsisumut, nipaatumik isornartorsiunertut. Kisianni sammisamat isiginneriaaseq sammisatulli tassaavoq assigiinngisitaarneq. Assilisat piuinartuupput siamasillutillu assilissatut kusanartuniit alianaallisangaatsiakkanut, naasunik assilianiit aaqqissukkamik isumaliutissatut sulianut, taakkunani immikkut inuiaassuseq isummanik imaqartutut pisatalersukkatut, soorlu ammit, erfalasut kiinnamullu pinnersaatit. Aammattaaq Julie nammineq ilaavoq, allat assigalugit assini ilaatikkamiuk. Tassuuna takutippaa nakerisarsiunngitsutut isiginnaartuinnaanani, akerlianilli peqataavissuunini, suliaq tamaat atillugu. *Nipaatumik assigiinngisitaarneq* tassaavoq Kalaallit Nunaata kiinaanut uninngisaannartumut arlalitsigullu paasisarialimmut takussutissiaq immikkuullarissiq tamatigoortoq, peqatigitillugulu nunasiaanerup kingornagut kinaassuseq aalajangeruminaatsoq.“

Suliarpassuaqarpoq

Allaaserisami matumani aallaqqaasiutigalugu oqaatigin-eqareersutut Julie Hardenberg arlalitsigut ilisimaneqarpoq, aamma nunani allani. Upernaaq nunarsuarimi assil-iillaqqinnerpaat 50-it akornanniittutut toqqarneqarpoq, maannalu aamma Schweiz-imi Musée de l'Elysées-imi saqqummersitsilluni, *ReGeneration*-imik taaguusikkaminik – saqqummersitsinerlu taanna kingusinnerusukkut Milanomi aamma New York-imi takutinneqartussaavoq. Danmark-imi saqqummersitsineq Den røde snescooter peqataaffigaa, taannalu Neriusaaq-mi normumi matumani quppernermi allami allaaserineqarpoq. Aamma minnerunngitsumik Charlottenborgimi 2005-imi ukiak-kut saqqummersitsinermi saqqummersitaqarpoq, tassa-nilu saqqummersitani *Mig og mine søskende* (uanga qatanngutikkalu) atorlugu peqataavoq.

Tamaani Kalaallit Nunaanni suliani *Nipaatsumik assi-giinngisitaarneq* Katuami novembarip ullui-sa 20-ata tungaanut takuniarneqarsinnaasoq saqqummersippaa. Atuagarlu ukioq kaajallallugu quppillattaarneqarsinnaa-voq! Atuagaq *Nipaatsumik assigiinngisitaarneq* qallu-naatut, kalaallisut tuluttullu siulequtsigaasoq aallarniusi-gaasorlu aammalu 200-nik qalipaatilinnik assitalinnik qupperneqartoq kusanartuuvoq tunissutissaqillunilu.

Julie Edel Hardenberg

Den stille mangfoldighed * Nipaatsumik assigiinngisitaarneq – The quiet diversity

Qupp. 200-t, qalipaatilittut naqitaq, qaliligaq

ISBN 87-91359-07-4

milik publishing, 2005

1. decembarip tungaanut saqqummerneranut akigititaa-soq kr. 300,00,- – Tamatuma kingorna kr. 375,00,-

Den stille mangfoldighed

Af Lene Therkildsen

Julie Edel Hardenberg har for alvor slået sit navn fast internationalt. Lige nu er hun aktuel på Nordatlantens Brygge og Charlottenborg samt med bogudgivelse og udstilling i Katuaq.

„Stolthed er et ord, jeg ikke bryder mig om – for det signalerer, at man føler sig bedre end andre. Jeg vil meget hellere bruge ordet glæde,“ siger Julie Edel Hardenberg, der faktisk har al mulig grund til at være stolt over den anerkendelse, hun rent kunstnerisk nyder på både nationalt og internationalt plan. Men hun vælger i stedet at føle en oprigtig glæde, også fordi hun føler, at anerkendelsen af hendes kunst samtidig betyder, at hun når ud til mange med det, der ligger hende på sinde...

Den stille mangfoldighed er den poetiske titel på den flotte fotokunsthøg, hun netop har udgivet på forlaget milik publishing – og netop mangfoldighed kendetegner Grønlands kultur, viser Julie med al tydelighed i bogens mere end 200 farvefotos fra alle hjørner og kroge af landet.

Forestillingen om den ægte grønlander

Om starten på dette projekt, som har strakt sig over flere år og medført mange rejser rundt i landet med kameraet, fortæller Julie:

„Da jeg studerede i udlandet, mødte jeg nogle stereotype forventninger om, hvad Grønland og grønlandere er – og jeg skuffede mange gange folk ved at være så ’moderne’, fordi de regnede med at møde en kulturrepræsentant, som havde en tæt forbindelse til sin kulturelle arv og hvad det nu indebærer.

Ja, det vil sige, i starten gjorde jeg meget ud af at leve op til forventningerne ved at gå med grønlandske smykker og Great Greenland-produkter – men til sidst var jeg ved

at drukne i grønlandererne Julie, og jeg følte, at Julie som privatperson svandt ind...

Det fik mig til at til at interessere mig for, hvad det er for et selvbillede vi har af vores kultur, og hvad det er for et billede af Grønland, man fra politisk side ønsker at give omverdenen.

Når det officielle Grønland skal præsentere sig udadtil, er det stadigvæk med udgangspunkt i fangerkulturen, det er for eksempel sjældent fåreholderlivet i Sydgrønland, der fokuseres på. Selv om vi er en lille befolkning på 55.000, har vi mange forskellige måder at leve på, mange forskellige kulturer i én kultur – og det vil jeg gerne vise i *Den stille mangfoldighed*.“

Åbenhed og tolerance

I den løbende debat i Grønland om identitet og kultur, politisk og etnisk korrekthed, har Julie valgt det klare standpunkt at betragte kulturelle forskelle som en styrke i stedet for en hindring for landets fremtidige udvikling.

„På mine rejser har jeg mødt mange folk, som har været meget mere tolerante og åbne, end jeg umiddelbart havde forventet. Når jeg har forklaret om mit projekt, at det drejer sig om at vise forskellighederne og mangfoldigheden i den grønlandske kultur, har mange givet udtryk for, at de finder det befriende, at jeg tager nogle emner op, som de normalt ikke kan snakke om – og de har fået travlt med at fortælle om, hvad de egentlig har af forskellige rødder. Det er på tide at erkende, at kulturen her er så influeret af et vesteuropæisk syn, at det spejles i vores måde at leve på – og hvis vi ser på vores genetiske arv, giver det ingen mening at tale om en rent grønlandsk kultur eller at forsøge at fastslå, hvad ’en rigtig grønlander’ er.

Hvis vi skal bygge videre på vores grundfundament som folk, skal vi tage udgangspunkt i det, vi har i dag, og bygge videre på det i stedet for at skele så meget til vores forfædres værdier og hele tiden hente derfra,“ mener Julie.

Det mangetydige ansigt

Kunsthistorikeren Iben Salto, som selv er opvokset i Grønland, har skrevet en meget interessant indledning til bogen, som sætter Julie Hardenberg og hendes kunst ind i en aktuel forståelsesramme. Hun konkluderer:

„Den stille mangfoldighed er på flere måder det mest åbne af Julies værker til dato. Selvom emnet er begrænset til 'kun' at omhandle Grønland, så er det langt fra en problematik, der kan isoleres hertil. Tværtimod. Værket kan udmærket læses ind i den postkoloniale diskurs, der præger det internationale kunstliv, og det kan forstås som en stille kritik af de magtstrukturer, der betinger et folkloriseret syn på det anderledes.

Men også tilgangen til emnet er, ligesom emnet selv, mangfoldigt. Fotografierne er umiddelbare og spænder fra de billedskønne og temmelig romantiske portrætter, over blomsterfotografier til konsekvent konceptuelle iscenesættelser, hvor det etniske prøves i forhold til betydningsladede elementer som f.eks. pels, flag og ansigtsornamentikker. Ydermere bidrager Julie selv til værkets krop, idet hun lægger ansigt til på lige fod med de øvrige personer. På den måde får hun vist, at hun ikke er den objektive iagttager, men tværtimod en engageret deltager, dybt inde i stoffet.

Den stille mangfoldighed er på alle måder et enestående dokument over Grønlands evigt flydende og mangetydige ansigt, og samtidig et godt bud på en postkolonial identitet, som ikke lader sig fastholde.“

Mange jern i ilden

Som nævnt i indledningen til denne artikel, er Julie Hardenberg aktuell på flere fronter, også internationalt. I foråret blev hun udpeget som én af verdens 50 mest lovende fotografer og deltager nu i en stor udstilling, *ReGeneration*, på Musée de l'Elysées i Lausanne, Schweiz – en udstilling der senere vises i Milano og New York.

I Danmark deltager hun i udstillingen *Den røde snescooter*, som omtales andetsteds i dette nummer af *Neriusaaq*. Og ikke mindst udstiller hun på Efterårsudstillingen 2005 på Charlottenborg, hvor hun deltager med værket *Mig og mine søskende*.

Her i Grønland udstiller hun værker fra *Den stille mangfoldighed* i Katuaq indtil den 20. november. Og bogen kan nydes hele året rundt! Med forord og introduktion på dansk, grønlandsk og engelsk og 200 sider med farvefotos er *Den stille mangfoldighed* en flot og oplagt gavebog.

Julie Edel Hardenberg

Den stille mangfoldighed * Nipaatumik assigiinngisitaarneq – The quiet diversity

200 sider, trykt i farver, indbundet

ISBN 87-91359-07-4

milik publishing, 2005

Intropris indtil 1. december kr. 300,- Derefter kr. 375,-

